
گزیده بیانات رهبر معظم انقلاب مدظله العالی

بسم الله الرحمن الرحیم

مدیریت جهادی

نویسنده:

اداره تولیدات فرهنگی آستان قدس رضوی معاونت تبلیغات و ارتباطات اسلامی

ناشر چاپی:

معاونت فرهنگی آستان قدس رضوی

ناشر دیجیتالی:

مرکز تحقیقات رایانه‌ای قائمیه اصفهان

فهرست

مدیریت جهادی

مشخصات کتاب

سرشناسه:معاونت فرهنگی آستان قدس رضوی،۱۳۹۶

عنوان و نام پدیدآور:مدیریت جهادی/ معاونت فرهنگی آستان قدس رضوی .

ناشر چاپی : معاونت فرهنگی آستان قدس رضوی

مشخصات ظاهری:نرم افزار تلفن همراه ، رایانه و کتاب

موضوع: مدیریت - جهادی

ص:۱

اشاره

تصویر

فهرست مطالب

ج. با همت بزرگ، ایمان عمیق]به خداوند، پاداش الهی

و کار[و همراه با قصد خالص است ۳۷

ص:۵

مقدمه

پس از پیروزی شکوهمند انقلاب اسلامی در ایران، روحیهٔ جهادی به عنوان راهکار ایستادگی در برابر دشمنان و حل مشکلات متنوع کشور، مبنای بسیاری از حرکت های ملی قرار گرفت و موجب موفقیت و پیشرفت در آن زمینه‌ها شد. دوران دفاع مقدس شاخص‌ترین مثال برای تجلّی عینی این مفهوم بنیادینِ دینی بود. با تحمیل جنگ نابرابر نظامی به انقلاب نوپای اسلامی، اعلام جهاد ازسوی بنیانگذار عظیم الشأن انقلاب؛ حضرت امام خمینی(قدس سره الشریف)، میدان جهاد نظامی را تبدیل به کارگاهی کارآمد برای تربیت جوانانی با روحیهٔ جهادی کرد؛ پدیدهٔ مبارکی که امام راحل آن را فتح‌الفتوح انقلاب اسلامی دانستند.

با مروری بر سخنان و دیدگاه های رهبر معظم انقلاب(مدظله العالی) طی سال های گذشته، این نکته آشکار می شود که نامگذاری سال جاری به «اقتصاد و فرهنگ؛ با عزم ملی و مدیریت جهادی»، در تداوم راهبرد بلند مدت معظم له در تقویت و تثبیت فرهنگ و روحیهٔ مجاهدت و جدّ و جهد و ایثار قرار دارد. ازسوی دیگر، تأکید بر مفهوم نوینی به نام «مدیریت جهادی» در کنار ایجاد گفتمانی کاربردی و عمل گرا را می توان ابزاری برای ترسیم افق حرکت نیروهای انقلابی دانست.

مفهوم «مدیریت جهادی» در قالب یک الگوی بومی مدیریتیِ متعلق به انقلاب اسلامی و برآمده از تجارب مقاطع

ص:۷

سخت انقلاب (مبارزه، تثبیت انقلاب، دفاع مقدس، سازندگی و عدالتخواهی) می تواند از چارچوب یک اصطلاح، مفهوم نظری یا نظریه فراتر رفته و جنبۀ عینی و عملی به خود گیرد؛ الگویی که مبانی، زمینه ها و مؤلفه های آن از زوایای گوناگون موردِ بحث و دقت قرار گرفته و کارآمدی خود را در مقام عمل به اثبات رسانده است.

بدیهی است که تلاش در جهت تبیین صحیح و اصولی این الگو را که لازمۀ عملیاتی شدن آن است، می توان ازجمله وظایف همۀ نخبگان، کارشناسان و رسانه ها در شرایط کنونی دانست؛ البته مطمئناً این فرآیندِ تبیین و تفسیر نیز، تنها هنگامی از صحت و اعتبار برخوردار است که در چارچوب منظومۀ فکری رهبر معظم انقلاب اسلامی(مدظله العالی) صورت پذیرد.

معاونت تبلیغات و ارتباطات اسلامی

مدیریت جهادی در کلام رهبر معظم انقلاب مدظله العالی

ص:۸

فصل اول: فرهنگ جهادی

اشاره

ص:۹

تصویر

۱. تعریف فرهنگ جهادی

آنچه انقلاب اسلامی به مردم ما داد، «فرهنگ جهادی» بود. فرهنگ جهادی در همهٔصحنه ها و عرصه ها به کار می آید و در زمینهٔ کارهای زیربناییِ کشاورزی و دامداری و امثال این ها هم از اوّل انقلاب، روح و فرهنگ جهادی وارد میدان شد. بعضی از صاحب نظران دربارهٔ انقلاب های دنیا این طور اظهارِنظر کرده اند که انقلاب ها بعد از آنکه به پیروزی رسیدند، سیّال بودن و جوشندگی و تحرّک و پیشرفت آن ها از بین می رود و به دستگاه های ایستا و بی تحرّک تبدیل می شوند. ممکن است در برخی از انقلاب ها همین طور باشد، ما نسبت به آن ها قضاوتی نمی کنیم، اما در مورد انقلاب ما پدیده ای دیده شد که این فرضیه را از کلیّت انداخت و در اینجا غلط از آب درآمد؛ زیرا خودِ انقلاب دستگاه هایی را به وجود آورد که در ذاتشان حرکت و جوشش انقلابی و سریع و جهادی وجود داشت. یکی از دستگاه ها جهاد سازندگی بود، یکی از دستگاه ها سپاه بود، یکی از دستگاه ها بسیج بود. این ها دستگاه هایی هستند که شکل اداری و ثابت و ایستا و متحجّر و منجمد نداشتند؛ وَلو سازماندهی و تشکیلات و نظم در این ها وجود داشت، اما همان حالت حرکت، پیشرفت و جهش که در خود انقلاب موجود بود، در این ها هم وجود داشت و ما اثرش را هم در بیرون دیدیم. در دفاعِ هشت ساله، بسیج و تحرّک مردم را دیدید. در میدان کار و سازندگی و پیشرفت، روحیهٔ جهادی را دیدید که

البته مخصوص جهاد سازندگی هم نماند؛ این روحیه در بسیاری از دستگاه ها رسوخ کرد. امروز هم شما در کمک رسانی به بم همین روحیه را مشاهده می کنید. این روحیه در همه جای دنیا نیست. مهربانی و همکاری و دلسوزی برای مصیبت دیدگان که مربوط به همهٔبشر است، یک حرف است؛ اما جوشش و تحرک و نشاط و ورود در میدان، بدون هیچ ترتیب آداب، برای خدمت کردن، یک حرف دیگر است. آنچه در ایران دیده شد، این بود: همه وارد میدان شدند و تحرّک پیدا کردند. بنده در سال های قبل از انقلاب، حوادثی مثل زلزله و سیل را از نزدیک دیده بودم. خود من رفتم امدادگری و خدمتگزاری کردم. این روحیهٔ حرکت عمومی، این دلسوزی، این ورود در صحنهٔ کار و ابتکار، این کمک رسانیِ انبوه، مخصوص ملتی است که دل او از حرکت جهادی گرم است و جوشش جهادی در دل او وجود دارد. این همان روحیهٔ بسیجِ دوران دفاع مقدّس است؛ این همان روحیهٔسنگرسازان بی سنگرِ جهاد سازندگی است که غسل شهادت می کردند، روی بولدوزر می نشستند تا خاکریز بزنند. ما این روحیه را باید حفظ کنیم. این روحیه با کار علمی و نظم تشکیلاتی هیچ منافاتی ندارد؛ بلکه اتفاقاً کار علمی را هم همین روحیهٔ جهادی بهتر می کند.

من به شما عرض کنم؛ ما پیشرفت های علمی و پژوهشیِ بسیار زیادی در بخش های مختلف داشته ایم که ستون اصلی این بخش ها را همین جوانان انقلابی و بچه های مؤمن تشکیل داده اند. آن ها بودند که وارد میدان شدند و براساس همان روحیه، بسیاری از گردنه ها و عقبه های تحقیقات و کار مهمّ علمی را

پیش بردنـد. بله؛ معنویت، دنیـای انسـان را هم آبادتر می کنـد؛ منتها دنیای سالم. آنجایی که فرهنگ جهادی نیست و فرهنگ مادّی حاکم است، هر انسانی به تنهایی خودش محور همـۀ حوادث عالم است؛ سود را برای خود می خواهد و ضـرر را از خود دفع می کنـد. اصل برای او این است؛ لـذا تعارض ها و بی اخلاقی ها و بی صداقتی ها و دشـمنی ها پیش می آید. آنجایی که حرکت و روح جهادی وجود دارد، انسان در ایمان و آرمان و خـدمت به دیگران حل می شود و خود را فراموش می کند. این روحیه را باید در جامعه تقویت کرد.(۱)

اگر از عوامل معنوی و آنچه خـدای متعال وعدۀ آن را به مؤمنان و مجاهدان راه حق داده است هم صـرفِ نظر کنیم، برحسـب قوانین عـادی زنـدگی جوامع بشـری، هر جـامعه ای عزتش، قـدرتش، آبرو و حیثیتش، هویّتش بسـتگی دارد به مجاهـدت و به تلاش. با تنبلی و تن آسایی، هیـچ ملتی نمی توانـد مقام شایسـته ای را در میان ملت های عالم یا در تاریـخ پیـدا کند. آنچه که ملت ها را، هم در تاریـخ و هم در دوران خودشان، در میان ملت های عالم سـربلند می کنـد، مجاهدت است، تلاش است. این تلاش، البته شـکل هـای گوناگونی دارد: هم تلاش علمی، هم تلاش اقتصادی، هم تلاش به معنای تعاون اجتماعی میان افراد؛ همه لازم است؛ امـا در رأس همه ی این تلاش هـا، آمـادگی برای جان فشانی است که یک ملت را در میان ملت ها سـرافراز میکند. اگر در میان هر ملتی کسانی وجود نداشـته باشـند که آماده باشند از جان خود، از راحت خود، در راه رسیدن به آرمان ها صرفِ نظر کنند، آن ملت به جایی

۱- . بیانات در دیدار جهادگران و کشاورزان، ۱۴/ ۱۰/ ۱۳۸۲.

نخواهد رسید. کاری که انقلاب برای ما مردم ایران انجام داد، این بود که این راه را در مقابل ما روشن کرد؛ آحاد ملت ما فهمیدند و احساس کردند که باید در راه آرمان های بلند، مجاهدت کنند و در مقابل دشمنان این آرمان ها بایستند؛ و ایستادند.(۱)

۱. شخصیتهای جهادیِ الگو

الف. پیامبران الهی

برای یک مجموعهٔ مسلمان، مجموعهٔ مؤمن مهم است که به خدا حُسن ظن داشته باشد؛ بداند که خدا کمک کار اوست، بداند که خدا پشت سر رهپویان راه حق است. وقتی دل ها قرص شد، گام ها هم محکم می شود؛ وقتی گام ها استوار شد، راه به آسانی طی می شود، به هدف نزدیک می شود. همیشه دشمنان اسلام خواسته اند دل مسلمانان را مشوّش و مضطرب کنند. در طول تاریخ اسلام موارد زیادی پیش آمده است؛ قبل از اسلام هم در مورد حرکت های عظیم جهادی پیامبران قبل از نبیّ مکرم، مؤمنینی که توانستند ایمان خودشان را استوار نگه دارند، آرامش روحی پیدا کردند. این آرامش روحی، حرکات آن ها را در اختیار جهت ایمانی قرار داد: مشوش نشدند، مضطرب نشدند، راه را گم نکردند؛ چون درحال تشویش و اضطراب، پیداکردن راه درست دشوار می شود. انسانی که از آرامش روحی برخوردار است، درست فکر می کند، درست تصمیم می گیرد، درست حرکت می کند. این ها نشانه های رحمت الهی است.(۲)

ص:۱۴

۱- . بیانات در یادمان شهدای شرق کارون، ۱۳۹۳/۰۱/۰۶.

۲- . خطبه های نماز جمعهٔ تهران به امامت رهبر معظم انقلاب اسلامی(مدظله العالی)، ۲۹/ ۰۳/ ۱۳۸۸.

ب. پیامبر اعظم صلی الله علیه و آله وسلم

اینکه در آثار و تواریخ هست که کنگرهٔ کاخ کسری شکست و نشانه های بت پرستی و شرک در گوشه وکنار دنیا متزلزل شد، اگر این آثار قطعیّت داشته باشد، شاید همان قدرت نمایی الهی است، برای اعلام رمزیِ حضور این قدرتی که قرار است همهٔ پایه های ظلم و فساد را درهم بشکند و علم را از خرافه و تمدّن را از فساد و ظلم، پاک و آراسته کند. این کار را پیغمبر بزرگوارِ ما کرد. این مولود مقدّس، در هنگام بعثت بزرگ خود، با چنان دنیایی روبه رو شد و با جهادی بسیار دشوار، انسانیت را از جهل، از خرافات، از فساد، از ظلم، از تعصّبات دودمان براَنداز، از زورگویی انسان ها به یکدیگر و ستم انسان ها و سوارشدن آن ها بر دوش یکدیگر، جلوگیری کرد. اصلًا بساط بشریّت را دگرگون کرد. یک بساط جدید و یک وضع جدید را در دنیا به وجود آورد.(۱)

ج. امیرالمؤمنین علی علیه السلام

امیرالمؤمنین در دوره های مختلف عمر و در شرایط و اوضاع مختلف، هرجاکه قرار گرفت، همهٔ وجود خود را به بهترین وجهی در راه اهداف عالیه خرج کرد. شما امیرالمؤمنین را به عنوان یک جوان شانزده تا نوزده ساله در مکه یا اوایل ورود به مدینه که باز هم این بزرگوار، یک جوان بیست وچندساله بود، در نظر بگیرید؛ در دوره های مختلف عمر این بزرگوار نگاه کنید: ببینید این جوان، حقیقتاً برای بهترین جوانان همهٔ زمان ها، برترین الگوست. از شهوات جوانی، لذات دنیایی،

زیبایی هایی که در نظر جوانان

۱- . بیانات در دیدار مسئولان و قشرهای مختلف مردم در روز ولادت پیامبر اکرم؟ص؟ و امام صادق؟ع؟، ۱۳۷۲/۰۶/۱۴.

ارزش پیـدا می کنـد، هیـچ نمی خواهد؛ مگر آن هدف عالی و والایی که بعثت نبیّ اکرم به خاطر آن هدف است. تمام وجود او در خـدمت این هـدف است. همه چیز برای او در درجـهٔ دوم است. این، چیز خیلی عظیمی است که یـک جوان، یک لحظه هم به دنیـا و شـیرینی هـا و لـذت هـای دنیا التفات نکنـد و جوانی، نیرو، نشاط و روحیه خود، یعنی همـهٔ آن چیزهایی را که از طراوت و زیبـایی و تـازگی در جـوان هسـت، در راه خـدا مصـرف کنـد. این حـدّ اعلاـست؛ چیزی از این بالاـتر، حقیقتـاً نمی شود.(۱)

امـام صـادق زبـان به سـتایش امیرالمؤمنین گشود و آنچنـان که مناسب او بود، امیرالمؤمنین را مـدح کرد. ازجمله چیزهایی که گفت، این هـاست... «مَـا نَزَلَتْ بِرَسُولِ اللهِ صـلی الله علیه و آله نَازِلَهٌ قَطُّ إِلَّا قَدَّمَهُ فِیهَا ثِقَهً بِه»؛ هر وقت مسـئلهٔ مهمی برای پیامبر پیش می آمد، پیامبر او را صدا می کرد و جلو می انداخت؛ به خاطر اینکه به او اعتماد داشت و می دانست که اولاً خوب عمل می کنـد، ثانیـاً از کار سـخت سـرپیچی نـدارد، ثالثاً آمادهٔ مجاهـدت در راه خـداست. مثلاً در «لیله المبیت»، آن شبی که پیامبر مخفیـانه از مکه به مـدینه آمـد، یـک نفر بایـد آنجـا در آن رختخواب می خوابیـد. پیامبر، علی را جلو انـداخت. در جنگ ها، امیرالمؤمنین را جلو می فرسـتاد. در کارهای مهم، هر مسـئلهٔ اساسـی و مهمی که پیش می آمـد، علی را جلو می انـداخت: «ثِقَهٌ بِه»؛ چون اطمینان داشت و می دانست که او برنمی گردد؛ نمی لرزد و خوب عمل خواهد کرد.(۲)

۱- . بیانات در دیدار با اقشار مختلف مردم به مناسبت میلاد مسعود مولای متّقیان علی؟ع؟، ۰۹/۰۵/ ۱۳۷۵.

۲- . بیانات در خطبه های نماز جمعهٔ تهران، ۱۰/۱۰/۱۳۷۸.

د. فاطمهٔزهرا (سلام الله علیها)

شخصیت زهرای اطهر، در ابعاد سیاسی و اجتماعی و جهادی، شخصیت ممتاز و برجسته ای است؛ به طوری که همهٔ زنان مبارز و انقلابی و برجسته و سیاسیِ عالم می تواننـد از زنـدگی کوتاه و پُرمغز او درس بگیرند. زنی که در بیت انقلاب متولّد شد و تمام دوران کودکی را در آغوش پـدری گذرانـد که درحال یک مبارزهٔ عظیم جهانیِ فراموش نشـدنی بود. آن خانمی که در دوران کودکی، سـختی های مبارزهٔ دوران مکه را چشـید، به شـعب ابی طالب بُرده شـد، گرسـنگی و سـختی و رعب و انواع و اقسام شـدّت های دوران مبارزهٔ مکه را لمس نمود و بعـد هم که به مـدینه هجرت کرد، همسـر مردی شد که تمام زندگی اش جهاد فی سبیل الله بود و در تمام قریب به یازده سال زنـدگی مشترک فاطمـهٔ زهرا و امیرالمؤمنین (علیهماالسّـلام)، هیـچ سالی، بلکه هیچ نیم سالی نگذشت که این شوهر، کمر به جهاد

فی سبیل الله نبسـته و به میـدان جنگ نرفته باشـد و این زن بزرگ و فداکار، همسـریِ شایسـتهٔ یک مرد مجاهد و یک سـرباز و سردار دائمی میدان جنگ را نکرده باشد.

پس، زنـدگی فاطمهٔ زهرا(سـلام الله علیها)، اگرچه کوتاه بود و حدود بیست سال بیشتر طول نکشید؛ اما این زندگی، از جهت جهـاد و مبـارزه و تلاـش و کار انقلابی و صبر انقلابی و درس و فراگیری و آموزش به این و آن و سـخنرانی و دفاع از نبوّت و امـامت و نظـام اسـلامی، دریـای پهنـاوری از تلاـش و مبارزه و کار و درنهایت هم شـهادت است. این، زنـدگی جهادی فاطمهٔ زهراست که بسیار عظیم و فوق العاده و

حقیقتاً بی نظیر است و یقیناً در ذهن بشر، چه امروز و چه در آینده، یک نقطهٔدرخشان و استثنایی است.

امّا مقام معنوی این بزرگوار، نسبت به مقام جهادی و انقلابی و اجتماعی او، باز به مراتب بالاتر است. فاطمهٔزهرا(سلام الله علیها) به صورت یک بشر و یک زن، آن هم زنی جوان است؛ اما در معنا، یک حقیقت عظیم و یک نور درخشان الهی و یک بندهٔ صالح و یک انسان ممتاز و برگزیده است...

اسلام، فاطمه، آن عنصر برجسته و ممتاز ملکوتی را به عنوان نمونه و اسوهٔ زن معرفی می کند. آن زندگی ظاهری و جهاد و مبارزه و دانش و سخنوری و فداکاری و شوهرداری و مادری و همسری و مهاجرت و حضور در همهٔ میدان های سیاسی و نظامی و انقلابی و برجستگی همه جانبهٔ او که مردهای بزرگ را در مقابلش به خضوع وادار می کرد، این هم مقام معنوی و رکوع و سجود و محراب عبادت و دعا و صحیفه و تضرّع و ذات ملکوتی و درخشندگی عنصر معنوی و هم پایه و هم وزن و هم سنگ امیرالمؤمنین و پیامبربودن اوست.(۱)

این سه بعد را با هم جمع کردن، نقطهٔ درخشان زندگی فاطمهٔ زهرا(سلام الله علیها) است. آن حضرت، این سه جهت را از هم جدا نکرد. بعضی خیال می کنند انسانی که مشغول عبادت می باشد، یک عابد و متضرّع و اهل دعا و ذکر است و نمی تواند یک انسان سیاسی باشد. یا بعضی خیال می کنند کسی که اهل سیاست است، چه زن و چه مرد، و در میدان جهاد فی سبیل الله حضور فعال دارد، اگر

ص:۱۸

۱- . سخنرانی در دیدار با جمع کثیری از زنان شهرهای تهران، تبریز، اصفهان، کرمان، قم، قزوین، یزد، کرج و استان های چهارمحال و بختیاری و مازندران، ۱۳۶۸ /۲۶/۱۰.

زن است، نمی توانـد یک زن خانه با وظایف مادری و همسـری و کدبانویی باشد و اگر مرد است، نمی تواند یک مرد خانه و دکّان و زندگی باشد! خیال میکنند این ها با هم منافات دارد؛

درحـالی که ازنظر اسـلام، این سه چیز بـا یکـدیگر منافـات و ضـدیّت که نـدارد، در شخصـیت انسانِ کامل، کمک کننـده هم است.(۱)

ه. امام خمینی(قدس سره الشریف)

برای تبیین شخصـیت امامـان، آن انسان والا و آن مسـلمان وارسـته، بهتر از آن نیست که به قرآن پناه بریم و او را در لابه لای آیههای هـدایتگر آن که به توصـیف بنـدگان صالـح خدا پرداخته است، بازجوییم: او با جهاد و هجرت که مؤمنان را در حیطهٔ ولایت الهی قرار می دهـد، مصـداق: Nإِنَّ الَّذِینَ آمَنُوا وَ هـاجَرُوا وَ جاهَـدُوا بِأَمْوالِهِمْ وَ أَنْفُسِـهِمْ فی سَبیلِ اللَّهِ(۲)M شـد. او با اسـتقبال از خطر و جـان ٭برکف گرفتن در راه خـدا، در زمرهٔ کسانی در آمـد که سـتایش الهی: Nوَ مِنَ النَّاسِ مَنْ یَشْری نَفْسَهُ ابْتِغاءَ مَرْضات اللهِ(۳)M در وصف آنان سروده شده است.(۴)

امام عزیز(ره)، با ایمان و جهاد و اخلاص و عمل صالح خود، سنگ بنای حکومت اسلامی را در ایران گذاشت و خدای متعال هم نصرت خود را بر او نازل کرد. پروردگار عالم اصدق القائلین

ص:۱۹

۱- . سـخنرانی در دیـدار بـا هیئت نظـارت، بازرسـان و ناظران شورای نگهبان و هیأت اجرایی انتخابات میان دوره ای مجلس و خانواده های معظم شهدا، اسرا، مفقودان و جانبازان جنگ تحمیلی استان های فارس و همدان، ۲۲/۰۹/۱۳۶۸.

۲- . انفال، ۷۲.

۳- . بقره، ۲۰۷.

۴- .[۴] پیام به ملّت در چهلمین روز درگذشت امام خم--ینی(ره)، ۲۳/۰۴/۱۳۶۸.

است که فرمود: Nوَ الّذِینَ جَاهَدُوا فِینَا لَنَهْدِیَنَّهُم سُبُلَنَا(۱)M، «مَنْ کَانَ لِلّه کَانَ الله لَهُ»(۲)،

Nوَ لَیَنْصُرَنَّ اللهُ مَنْ یَنْصُرهُ(۳).M

این آیات و روایات، بیان حقیقت و واقعیت است. در کشور ما، جهاد و مبارزه و تلاش و اخلاص در میان مردم نمود پیدا کرد و خدای متعال هم برکت داد و پیروزی به دست آمد و اسلام حاکمیت یافت و قرآن عزیز شد و مسلمان ها در دنیا اعتزاز معنوی پیدا کردند و روی آوری به اسلام را افتخار خود دانستند و از مسلمان بودن خویش خجالت نکشیدند.(۴)

و. شهدا

هرآنچه که مربوط به وجود نورانی شهید است، شگفتی است. انگیزهٔ او برای حرکت به سمت جهاد که در دنیای مادی و در میان این همه انگیزهٔ رنگارنگ جذاب، یک جوانی برخیزد، قیامِ لِلَّه کند و به سمت میدان مجاهدت حرکت بکند، این خود یک شگفتی است! پس از آن، تلاش او، در معرض خطر قراردادن خود در میدان های نبرد، کارهای برجستهٔ او در میدان ها، شجاعت ها و شهامت هایی که هر سطری از آن می تواند یک سرمشق ماندگار و نورانی باشد هم یک شگفتی است و پس از آن، رسیدن به شوق وافر و کناررفتن پرده ها و حجاب های مادی و دیدن چهرهٔ معشوق و محبوب که در حرکات شهدا، در حرف های شهدا و در روزهای

۱- . عنکبوت، ۶۹.

۲- . بحارالانوار، ج۷۹، ص۱۹۷.

۳- . حج، ۴۰.

۴- . سخنرانی در مراسم بیعت مدرّسان، فضلا و طلاب حوزهٔ علمیهٔ مشهد، به همراه نمایندهٔ ولیّ فقیه در خراسان و تولیت آستان قدس رضوی، ۲۰/۰۴/۱۳۶۸.

نزدیک به شهادت، همیشه جلوه گر بود و نَقل های فراوانی در این زمینه هست؛ این هم یکی از شگفتی هاست.(۱)

ببینید جوانی چه ظرفیتی دارد! ببینید جوانی چه شور و شوق و عظمت و گنجایشی دارد! چطور می شود در جوانی، بالاترین مقامات معنوی را طی کرد؟! یک بارِ دیگر در زمان ما، در همین جبهه هایی که شما آن را تجربه کردید، این اتّفاق افتاد. اینکه امام یک وقت فرمودند: «این وصیت نامه ها را بخوانید»، به همین خاطر است. من چون خودم وصیت نامه ها را می خواندم و الآن هم هر وقت به دستم بیاید، می خوانم؛ فهمیده ام که امام چرا این نکته را فرمودند. زیرا در این وصیت نامه ها، گاهی مطالبی وجود دارد که یک دنیا عرفان حقیقی و ناب است. یعنی حتّی عرفای برخوردار از علوم دینی و علوم ظاهری که طبعاً امکان عروج و رشدشان بیشتر است و قهراً پاکیزه ترند، نه یک عارفِ سالِکی که معرفتی ازلحاظ علوم دینی ندارد، آنچه را که بعد از مثلاً ـ چهل پنجاه سال مجاهدت، در سن هفتادسالگی، هشتادسالگی احساس و درک و مشاهده می کنند؛ یک جوان به برکت فداکاری مخلصانه، در مدت چند ماه به دست می آورد. چیز عجیبی است! ببینید چطور نعمت الهی، بی دریغ به سمت دل های بااخلاص روانه می شود!(۲)

امروز، به فضل همین شهادتها و به برکت خون شهدا، ملت ما، ملت سربلند و آبرومندی است و ملت ها آبرو و عزت را این گونه باید پیدا کنند. قدرت های استکباری، برای ملت های کشورهای

۱- . بیانات رهبر معظم انقلاب(مدظله العالی) در جمع جانبازان و ایثارگران و خانواده های شهدای استان فارس، ۱۳/۰۲/۱۳۸۷.

۲- . بیانات در دیدار با فرماندهان و مسئولان سپاه پاسداران انقلاب اسلامی، ۲۶/۰۶/۱۳۷۶.

امثال ما، کشورهای اسلامی و دیگر کشورهای مستضعف، حق حیات و حق رأی و نظر قائل نیستند؛ حتّی حق استفاده از منابع ثروت خودشان را هم قائل نیستند. با قدرت های شیطانی، از سر ضعف و ذلت نمی شود وارد شد؛ چون به ضعیف رحم نمی کنند. باید هر ملتی خود را قوی کند و قدرت حقیقی خودش را پیدا نماید و این، جز به برکت اعتقاد و عمل در راه آن اعتقاد تا سرحدّ

مجاهدت و شهادت، امکان پذیر نیست. این، کاری است که ملت و شهدای ما انجام دادند و دنیای استکبار و دولت های متکبر را، نه انسان ها و ملت ها، چون آن ها با ما همراهند؛ وادار به پذیرش و تحمل اسلام و جمهوری اسلامی کردند. البته، از توطئه و اعمال دشمنی و مکر غافل نیستند؛ شما هم غافل نباشید.(۱)

ببیند این جوان، این خانواده، این پدر و مادر، این همّت ها و روحیه های عظیم و شکست ناپذیر، دنبال چه هدفی رفتند؟ آن هدف را از جان خودتان بیشتر محافظت کنید. شهدای ما برای خدا مجاهدت کردند، در راه خدا به شهادت رسیدند، برای حاکمیت دین خدا در کشور که مایهٔ سعادت دنیا و آخرت است سختی ها را تحمّل کردند؛ پدران و مادران هم همین طور.(۲)

۱- . سخنرانی در دیدار با فرزندان ممتاز شهدا، مسئولان امور فرهنگی بنیاد شهید و گروهی از دانشجویان امامیهٔ پاکستان، ۲۵/۰۵/۱۳۶۸.

۲- . بیانات در دیدار جمعی از خانواده های شهدای نیروهای مسلّح و جهاد سازندگی، ۰۵/۰۷/۱۳۷۷.

فصل دوم: کار جهادی

اشاره

ص:۲۳

تصویر

۱. تعریف جهاد و کار جهادی

ما در اولِ «کتاب جهاد» عرض کردیم که معیار جهاد، شمشیر و میدان جنگ نیست. معیار جهاد، همان چیزی است که امروز در زبان فارسی ما در کلمهٔ «مبارزه» وجود دارد. فلانی آدم مبارزی است، فلانی آدم مبارزی نیست؛ نویسندهٔ مبارز، نویسندهٔ غیرِمبارز؛ عالمِ مبارز، عالم غیرِمبارز؛ دانشجوی مبارز و طلبهٔ مبارز، دانشجوی غیرِمبارز و طلبهٔ غیرِمبارز؛ جامعهٔ مبارز و جامعهٔ غیرِمبارز. پس، «جهاد» یعنی «مبارزه».(۱)

در مبارزه، دو چیز حتماً لازم است: یکی اینکه در آن جدّ و جُهد و تحرکی باشد. انسان در رختخواب یا در پستوی خانه که نمی تواند مبارزه کند! در مبارزه، باید جدّ و جهدی وجود داشته باشد. اگرچه در صُوَری، مبارزه با نفس هم میدان هایی دارد؛ اما حالا ـ مثال هایی که می زنیم برای مبارزات اجتماعی و این هاست. پس، اول اینکه در آن جدّ و جهد و تلاش و تحرک باشد؛ دوم اینکه، در مقابلش دشمنی باشد.

مبارزه، در آنجاکه دشمن نیست، معنا ندارد. پس، جهاد متقوّم بر این دو رکن است: یکی اینکه در آن جدّ و جهد باشد؛ دیگر اینکه در مقابل دشمن باشد. اگر کسی علیه دوست جدّ و جهد کند، این جهاد نیست؛ بلکه فتنه و اخلال است.(۲)

جهاد، یعنی مجاهدت کردن و تلاش کردن. زندگی، یعنی اینکه ما این هدف ها را ترسیم کنیم و ارزش هایی را که برای ما

۱- . بیانات در شروع درس «خارج فقه»، ۲۰/۰۶/۱۳۷۳.

۲- . بیانات در شروع درس «خارج فقه»، ۲۰/۰۶/۱۳۷۳.

عزیز و محترم است، مشخص کنیم و بعد با همهٔ قوا بکوشیم. اصلاً زندگی جز این معنی ندارد؛ و اِلّا اگر انسان از ارزشهایی، آن ارزشها هرچه می خواهد باشد، خالی باشد، به یک جماد تبدیل خواهد شد.(۱)

در این نوعِ زندگی، هرچه می گذرد، انسان احساس می کند که عمرش تلف نشده است؛ چون برای یک هدف عالی زحمت کشیده است... در پایان راه هم وقتی به پشت سر خود نگاه می کند، می بیند فرسنگ ها به هدف نزدیک شده است؛ لذا حسرت ندارد و احساس لذّت می کند. این، زندگی واقعی است؛ زندگی برای آرمان ها و هدف های والا.(۲)

یکی از نکات برجسته در فرهنگ اسلامی که مصداق های بارزش، بیشتر در تاریخ صدر اسلام و کمتر در طول زمان دیده می شود، «فرهنگ رزمندگی و جهاد» است. جهاد هم فقط به معنای حضور در میدان جنگ نیست؛ زیرا هرگونه تلاش در مقابله با دشمن، می تواند جهاد تلقّی شود. البته بعضی ممکن است کاری انجام دهند و زحمت هم بکشند و از آن، تعبیر به جهاد کنند. اما این تعبیر، درست نیست؛ چون یک شرط جهاد، این است که در مقابله با دشمن باشد. این مقابله، یک وقت در میدان جنگِ مسلّحانه است که «جهاد رزمی» نام دارد؛ یک وقت در میدان سیاست است که «جهاد سیاسی» نامیده می شود؛ یک وقت هم در میدان مسائل فرهنگی است که به «جهاد فرهنگی» تعبیر می شود و یک وقت در میدان سازندگی است که به آن «جهاد سازندگی»

۱- . بیانات در دیدار با اعضای «گروه اجتماعی» صدای جمهوری اسلامی ایران، ۲۹/۱۱/۱۳۷۰.

۲- . بیانات در دیدار اعضای «نیروی هوایی» ارتش در روز نیروی هوایی، ۱۹/۱۱/۱۳۷۱.

اطلاق می گردد. البته جهاد، با عنوان های دیگر و در میدان های دیگر هم هست. پس، شرط اوّلِ جهاد این است که در آن، تلاش و کوشش باشد و شرط دومش اینکه، در مقابل دشمن صورت گیرد.

این نکته در فرهنگ اسلامی، نکتهٔ برجسته ای است که گفتیم نمونه هایی هم در میدان های مختلف دارد. در روزگار ما هم، وقتی نـدای مقابله با رژیم منحوس پهلوی از حلقوم امام رضوان الله علیه و همکاران ایشان در سال ۱۳۴۱ بیرون آمد، جهاد شروع شد. پیش از امام هم، البته جهاد به صورت محدود و پراکنده وجود داشت که حائزِ اهمیت نبود. هنگامی که مبارزهٔ امام شروع شد، جهاد اهمیت پیدا کرد تاانیکه به مرحلهٔ پیروزی خود، یعنی پیروزی انقلاب اسلامی رسید. بعد از آن هم، تا به امروز، در این کشور جهاد بوده است: چون ما دشمن داریم؛ چون دشمنان ما ازلحاظ نیروی مادّی، قوی هستند؛ چون اطراف و جوانب ما را، از همه جهت، دشمنان گرفته اند. آن ها در دشمنی با ایران اسلامی، جدّی هستند و سرِ شوخی ندارند؛ چون می خواهند از هر راهی که شد ضربه بزنند. پس، در ایران اسلامی، هرکس به نحوی در مقابل دشمن، که از اطراف، تیرهای زهرآگین را به پیکر انقلاب و کشور اسلامی نشانه رفته است، تلاشی بکند، جهاد فی سبیل الله کرده است. بحمدالله، شعلهٔ جهاد بوده است و هست و خواهد بود.

البته یکی از جهادها هم «جهاد فکری» است؛ چون دشمن ممکن است ما را غافل کند، فکر ما را منحرف سازد و دچار خطا و اشتباهمان گرداند. هرکس که در راه روشنگریِ فکر مردم، تلاشی بکند، از انحرافی جلوگیری نماید و مانع سوءفهمی شود، ازآنجاکه

در مقابله با دشمن است، تلاشش «جهاد» نامیده می شود؛ آن هم جهادی که شاید امروز، مهمّ محسوب می شود. پس، کشور ما امروز کانون جهاد است و از این جهت هیچ نگرانی ای هم نداریم... از این جهت، بنده که بیشترِ سنگینی بارم این است که نگاه کنم ببینم کجا شعلهٔ جهاد درحال فروکش کردن است و به کمک پروردگار

نگذارم؛ ببینم کجا اشتباه کاری می شود، جلوش را بگیرم، مسئولیت اصلی حقیر، همین هاست؛ از وجود جهاد در وضع کنونی کشور، نگران نیستم.(۱)

۲. عرصه های جهاد و کار جهادی

الف. عرصهٔ درونی (جهاد با نفس و ادای حق بندگی پروردگار)

برادران عزیز! تلاش، جهاد و مجاهدت، از همه پسندیده و زیباست؛ بخصوص از کسی که ابزارِ این کار در اختیار اوست و می تواند این جهاد را در بهترین جایگاه خود قرار دهد و از آن بهره ببرد. بهرهٔ موردِنظر [از جهاد] چیست؟ آن بهره دو بخش دارد: یک بخشِ شخصی دارد که این اصلِ قضیه است. این را توجّه کنید! قسمت اعظمِ مجاهدت در راه خدا، برای شخصِ خودِ شماست؛ Nعَلَيْكُمْ أَنْفُسَكُمْ لا يَضُرُّكُمْ مَنْ ضَلَّ إِذَا اهْتَدَيْتُمْ(۲)M. اصل قضیه این است که ما باید به عنوان یک بندهٔ خدا، از عهدهٔ بندگی خدا برآییم: یا می توانیم که در این صورت، سربلند و سعادتمند خواهیم شد؛ یا نمی توانیم که در این صورت، شقاوت است. تلاش و جهادی که می کنیم، سازندگی، خودسازی و دیگرسازی که

۱- . بیانات در جمع فرماندهان لشکر ۲۷ محمّد رسول الله؟ص؟، ۲۰/ ۰۳/ ۱۳۷۵.

۲- . مائده، ۱۰۵.

به دنبالشان می رویم، خدمتی که به خلق می کنیم، اقامهٔ عدلی که می کنیم، حکومتی که به راه می اندازیم؛ همه در درجهٔ اوّل، برای این است که پیشِ خدای متعال به عنوان یک بنده بتوانیم عرض کنیم: «پروردگارا! ما حقّ بندگی تو را تا حدّی که توانستیم به جا آوردیم.» در دعا هست که «وَ جعل من منّ به علی عباده فی کفاء لتعزیه حقّه»(۱)... یعنی «اگر آنچه را خدا منّت گذاشته و به ما داده است، به کار بیندازیم، کافی است که بتوانیم حقی را که بر گردن ماست، ادا کنیم.» پس در درجهٔ اوّل، تلاش موردِنظر است.(۲)

من در این جمع پُرشور و صمیمی و مؤمن، مطلبی را عرض می کنم که از امّهات مسائل فکری ماست. در اسلام، نقطهٔ اصلی و محوری برای اصلاح عالم، اصلاح نفس انسانی است. همه چیز از اینجا شروع می شود. قرآن به آن نسلی که می خواست با دست قدرتمند خود، تاریخ را ورق بزنند، فرمود: Nقُوا أَنْفُسَكُمْ (۳)M، Nعَلَيْكُمْ أَنْفُسَكُمْ(۴)M. خودتان را مراقبت کنید، به خودتان بپردازید و نفس خودتان را اصلاح و تزکیه کنید؛ Nقَدْ أَفْلَحَ مَنْ زَكَّيهَا(۵)M. اگر جامعهٔ اسلامی صدر اول اسلام، از تزکیهٔ انسان ها شروع نشده بود و در آن به اندازهٔ لازم، آدم های مصفّا و خالص و بی غش وجود

نداشتند؛ اسلام پا نمی گرفت، گسترش پیدا نمی کرد، بر مذاهب مشرکانهٔ عالم پیروز نمی شد و تاریخ در خط اسلام به حرکت نمی افتاد. اگر

۱- . مصباح المتهجّد، ص۱۳۸.

۲- . بیانات در دیدار فرماندهان رده های مختلف سپاه پاسداران، ۲۹/۰۶/ ۱۳۷۳.

۳- . تحریم، ۶.

۴- . مائده، ۱۰۵.

۵- . شمس، ۹.

انسان های مزکّا و مصفّا نباشند، جهاد نیست... .(۱)

در درجهٔ دوم، مسائل دیگر موردِنظر است؛ مثل: نجات بشریّت، اقامهٔ حکومت عدل و حق و ایجاد راهی که بشر بتواند از آن راه به خدا و هدایت برسد... .(۲)

در سطح داخلی، انقلاب اکنون در مرحلهای است که میتوان آن را دوران «جهاد اکبر» نامید که دورانی است بسیار سخت، بسیار خطرناک و همهٔ انقلاب ها این دوران را قاعدتاً تجربه میکنند و شاید بشود گفت که اکثر انقلابها در این دوران دچار لغزش و انحطاط میشوند و شاید تعجب کنید اگر عرض کنم که انقلاب عظیم تاریخیِ نخستین اسلام در چنین دورانی بود که بیشترین نیروی خود را از دست داد! بلی، دورانِ جهاد اکبر یعنی دورانی که شور و هیجان اوّلیهٔ انقلاب تا حدود زیادی فرو نشسته، ضمناً موفقیت هایی هم به دست آمده و چهرهٔ راحت زندگی، خود را به بسیاری نشان داده و چرب و شیرین زندگی در دهانهایی مزه کرده است. این، آن دوران خطرناک است. ما امروز در این دوران از انقلاب کبیر و عظیم و عمیق خود قرار داریم.(۳)

آنچه که ما باید فراموش نکنیم و همیشه به یاد داشته باشیم ، این است که ببینیم وظیفهٔ ما در این برههٔ از زمان چیست و در مقابل نعمت الهی چه وظیفه ای داریم. امروز وظیفهٔ بزرگ ملت

۱- . سخنرانی در دیدار با مسئولان بنیاد شهید، جمعی از اساتید و دانشجویان دانشگاه ها و اقشار مختلف مردم، ۲۴/۰۵/۱۳۶۹.

۲- بیانات در دیدار فرماندهان رده های مختلف سپاه پاسداران، ۲۹/۰۶/۱۳۷۳.

۳- . پیام به نشست سالانهٔ اتحادیه انجمن های اسلامی دانشجویان (دفتر تحکیم وحدت) ، ۰۶/۰۲/۱۳۷۴.

ایران، جهاد معنوی و جهاد اکبر است... این جهاد، بزرگ تر از هر جهاد ظاهری، با هر دشمنی و با هر عظمتی است.(۱)

ب. عرصهٔ بیرونی (جهاد مسلّحانه، جهاد فرهنگی، جهاد علمی، جهاد مالی و اقتصادی و...)

کسی خیال نکند که جهاد، همان جهاد مسلّحانه را می گوییم؛ نه جهاد علمی و مالی و اقتصادی و جهاد در سنگر سازندگی که همه در جای خود محفوظند و فضیلت دارند، تمام شده است. البته فضیلتِ جهاد مسلّحانه با فضیلت های دیگر قابل ِمقایسه نیست. میدان این جهاد، میدان بازی است

که خودِ این هم فرصت دیگری است. این ها نِعَم الهی هستند و شما باید از این فرصت ها استفاده کنید... .(۲)

دفاع از اسلام، به دفاع از میهن اسلامی ختم نمی شود. ما در همهٔ مرزهای اسلام با کفر، آمادهٔ دفاع و مجاهدتیم. البته، میدان چنین جهادی، وسیع تر و میدان داران آن، رجال سیاسی و علمی و فرهنگی و هنری اند که همواره باید آمادهٔ دفاع از اسلام باشند.(۳)

امروز هم مجاهدت جوانان و برگزیدگان در میدانهای دیگر لازم است: میدان سازندگی، میدان آگاهی از کید دشمنان، میدان

۱- . سخنرانی در دیدار با خانواده های شهدای شهرهای پاکدشت، ممعان، کبودرآهنگ، آستانهٔ اشرفیه، لنجان، رابر کرمان، تهران، به همراه گروهی از خانواده های جانبازان و آزادگان استان تهران، کارکنان معاونت بهداشت و درمان بنیاد مستضعفان و جانبازان انقلاب اسلامی، کارکنان و مسئولان عقیدتی، سیاسی سازمان اتکا، کارکنان و مسئولان عقیدتی سیاسی سازمان اتکا، کارکنان و مسئولان وزارت پست و تلگراف و تلفن و جمعی از رزمندگان و اعضای سپاه پاسداران انقلاب اسلامی، ۱۷/۰۷/۱۳۷۰.

۲- . بیانات در دیدار فرماندهان رده های مختلف سپاه پاسداران، ۲۹/۰۶/ ۱۳۷۳.

۳- . پیام به مناسبت نهمین سالگرد جنگ تحمیلی، ۳۰/۰۶/ ۱۳۶۸.

تلاش برای خودسازی علمی و اخلاقی، میدان ایجاد امید در مردم و مبارزه با دیو یأس، میدان مبارزه با تبلیغات دشمنان مستکبر، میدان وحدت و همکاری و همبستگی ملی.(۱)

جهاد یعنی حضور در میدانْ با مجاهدت، با تلاش، با هدف و با ایمان؛ این می شود جهاد. لذا Nجاهَدُوا بِأَمْوالِهِمْ وَ أَنْفُسِهِمْ فی سَبیلِ اللَّهِ(۲)M؛ جهاد با نفس، جهاد با مال. جهاد با نفس کجاست؟ فقط به این است که توی میدان جنگ برویم و جانمان را کف دست بگیریم؟! نه، یکی از انواع جهادِ با نفس هم این است که شما شب تا صبح را روی یک پروژهٔ تحقیقاتی صرف کنید و گذر ساعات را نفهمید. جهاد با نفس این است که از تفریحتان بزنید، از آسایش جسمانی تان بزنید، از فلان کار پُرپول و پُردرآمد، به قول فرنگی ها پولساز، بزنید و توی این محیط علمی و تحقیقی و پژوهشی صرفِ وقت کنید تا یک حقیقت زندهٔ علمی را به دست بیاورید و مثل دسته گل به جامعه تان تقدیم کنید؛ جهاد با نفس این است. یک قسمت کوچکی هم جهاد با مال است.(۳)

باید دانست که رحمت الهی و کمک الهی بستگی دارد به حرکت و تلاش انسان مؤمن؛ به عمل صالح او. باید در میدان باشیم، باید احساس وظیفه را فراموش نکنیم، مجاهدت را فراموش نکنیم. جهاد در صحنه های مختلف، وظیفهٔ ماست و ضامن پیشرفت و پیروزی ماست. در صحنهٔ سیاسی هم جهاد هست، در صحنهٔ فرهنگی هم جهاد هست، در صحنهٔ تبلیغاتی و ارتباطاتی هم جهاد

هست، در صحنه های اجتماعی هم جهاد

۱- . پیام به مناسبت سومین روز از دههٔ مبارکه فجر «روز ایثار و شهادت»، ۱۳/۱۱/۱۳۷۳.

۲- . انفال، ۷۲.

۳- . بیانات در دیدار با بسیجیان، ۲/۴/۸۹.

هست. جهاد فقط جهاد نظامی نیست؛ انواع و اقسام عرصه های زندگی بشر، عرصهٔجهادند.(۱)

۳. شاخصه های کار جهادی

اشاره

(۲)

ویژگی های حرکت جهادی، توکل به خدا، اخلاص، باور عمیق به توانایی فردی، گروهی و ملی، اعتماد به جوانان، بکارگیری نیروهای مجرب، کار و تلاش بی وقفه و استفاده از همهٔ ظرفیت هاست. پیشرفت های باورنکردنی ملت از ابتدای انقلاب اسلامی تاکنون، به برکت روحیه و کار جهادی ممکن شده است و حفظ و استمرار همین روحیه، تحقق همهٔ اهداف را امکان پذیر می کند.(۳)

الف. همراه با تلاش و مجاهدت است

درمورد جهاد دانشگاهی من اعتقادم این است که این ترکیب، جهاد و دانشگاه، و تلفیق جهاد که یک امر ارزشی معنوی است با علم و دانش و با دانشگاه، دارای پیام است: نشان می دهد که می توان علم جهادی و نیز جهاد علمی داشت؛ این همان کاری است که شماها مشغولید. علم شما علم جهادی است: با جهاد و با اجتهاد همراه است، [در آن،] دریوزه گری و منتظرنشستن برای هدیه شدن علم از اینسو و آن سو نیست، دنبال علم می روید تا آن را به دست بیاورید؛ این علم جهادی و علم برخاستهٔ از مجاهدت و اجتهاد و تلاش است. ازطرفی شما مشغول جهاد هستید؛ جهاد

۱- . بیانات در دیدار میهمانان شرکت کننده در چهارمین مجمع جهانی اهل بیت(علیهم السلام)، ۲۸/۵/۱۳۸۶.

۲- . در موارد بسیاری رهبر معظم انقلاب(مدظله العالی)، «کار جهادی» را با «کار بسیجی» و «کار انقلابی» معادل گرفتهاند؛ نمونههای زیر از این دست هستند: در سازندگی درونی به شکل جهادی، به شکل بسیجی، به شکل انسان های انقلابی... حتّی با دست خالی شرکت کنند. (سخنرانی در مراسم صبحگاه نظامی پایگاه منطقهٔ دوم دریایی نیروی دریایی ارتش جمهوری اسلامی ایران در بوشهر، ۱۲/۱۰/ ۱۳۷۰) ... یکی هم کارهای بزرگ و عظیمی است که شاید تحت یک آیین نامه و نظام نامه ای هم نیاید؛ بلکه حرکتی جهادی و بسیجی است. (سخنان در دیدار با جمعی از نخبگان حوزه علمیهٔ قم، ۱۳/۰۹/ ۱۳۷۴)

۳- . بیانات در دیدار هزاران نفر از کشاورزان سراسر کشور، ۱۳۸۴/۱۰/۱۴.

یعنی مبارزه برای یک هدف والا و مقدس.(۱)

یکی از کارهـای اساسـی ما... هم پرهیز از تنبلی و کم کاری است. کسالت، کم کاری و تنبلی، یک انسان را، یک خانواده را، یک کشور و یک ملت را تباه می کنـد. همه بایـد کار کننـد؛ کار جهادی. اینکه ما امسال گفتیم جهاد اقتصادی، یعنی تحرّک اقتصادی باید جهادگونه باشد.(۲)

در سر راه انسـان، موانع وجود دارد. اساساً همین وجود مانع است که به تلاش انسان معنا و حقیقت معنوی میبخشـد و اسـمش می شود جهاد؛ و اِلّا اگر مانع نبود، جهاد معنی نداشت. جهاد یعنی جدّ و جهد همراه با زحمت و چالش با موانع.(۳)

ب. در مقابله با دشمن است

جهادی عمل کردن، مفهوم خاصی دارد؛ هرجور کاری، جهادی نیست. جهاد با جهد و تلاش ازلحاظ ریشه یکی اند؛ یعنی در آن معنای جهد و کوشـش وجود دارد؛ اما جهاد فقط این نیست. جهاد یعنی مبارزه؛ مبارزهٔ در همین اصـطلاح متعارف فارسـیِ امروز مـا. مبـارزه، انواع و اقسـامی دارد: مبـارزهٔ علمی داریم، مبـارزهٔ مطبوعـاتی داریم، مبـارزهٔ سیاسـی داریم، مبارزهٔ اقتصادی داریم، مبارزهٔ نظامی داریم، مبارزهٔ آشـکار داریم، مبارزهٔ پنهان داریم؛ اما یک نقطـهٔ مشترک در همـهٔ این ها وجود دارد و آن اینکه در مقابلِ یک خصم است، در مقابلِ یک مانع است. مبارزه با دوست معنی ندارد؛

۱- . بیانات در دیدار هیئت علمی و کارشناسان جهاد دانشگاهی، ۰۴/ ۰۱/ ۱۳۸۳.

۲- . بیانات در خطبه های نماز جمعهٔ تهران، ۱۳۹۰/۱۱/۱۴.

۳- . بیانات در دیدار اساتید و دانشجویان دانشگاه های شیراز، ۱۳۸۷/۰۲/۱۴.

مبارزه در مقابلِ یک دشمن است.

فرض کنید در دوران اختناق، کسی هر هفته مثلاً پنج تا کتاب می خوانْد؛ خیلی کار بود، اما لزوماً مبارزه نبود؛ جهد بود، جهاد نبود. اگر می خواست جهاد باشد، بایـد کتابی را می خواند که در حرکت او و در مواجههٔ با رژیم طاغوت و رژیم اختناق، تأثیر داشت؛ آن وقت می شد جهاد. خاصیت جهاد این است.(۱)

معارضهٔ سیاسی و فرهنگی دولت ها، بخش کوچک معارضه با جمهوری اسلامی است. بخش مهم تر، معارضهٔ فرهنگی غرب با نظام جمهوری اسلامی است که یک معارضهٔ عمیق و بلندمدّت است. ایستادگی در مقابل این ها، روح حسینی می خواهد. آن کسانی که امروز در مقابل تهاجم و توطئه آفرینیهای دشمنان ما در جبههٔ استکبار، در کار جهادی و سیاسی ایستادگی می کننـد، کار حسین بن علی؟ع؟ را می کننـد... اگر کسی اهل دین خـدا هم نباشـد، برای خـدا کاری نخواهـد کرد؛ همین قـدر بخواهـد که این خانه برای اهل آن سالم و پابرجا بمانـد، چنین کسی هم بایـد بداند که [این کار] جز با ایستادگی پارسایانه و شجاعانه در مقابل دشمن، امکان پذیر نیست. دشمنْ لحظه ای غافل نیست و هر کاری بتواند می کند.(۲)

ملاک در صِدْق جهاد این است که این حرکتی که انجام می گیرد، جهت دار و مواجه با موانعی باشد که همت بر زدودن این موانع گماشته می شود؛ این می شود مبارزه. جهاد یعنی یک چنین مبارزه ای که وقتی دارای جهت و هدف الهی بود، آن وقت جنبهٔ

۱- . بیانات در بازدید از پژوهشکدهٔ رویان، ۲۵/۰۴/۱۳۸۶.

۲- . بیانات در دیدار با پاسداران انقلاب اسلامی به مناسبت روز پاسدار، ۲۴/۰۹/۱۳۷۵.

تقدّس هم پیدا می کند. شما مبارزهٔ علمی می کنید، زیرا این کار شما به طور واضح دشمنان بسیار سرسختی دارد که نمی خواهند این حرکت علمی و تحقیقی انجام بگیرد؛ لذا به نظر من جهاد دانشگاهی فقط یک نهاد نیست؛ بلکه یک فرهنگ است، یک سمت گیری و حرکت است. هرچه بتوانیم ما این فرهنگ را در جامعه گسترش دهیم و آن را پایدار و استوار کنیم، کشور را به سمت سربلندی و عزت و استقلال حقیقی بیشتر پیش برده ایم.(۱)

وقتی که راجع به سلول های بنیادیِ شبیه سازی و این طور کارها آقایان حرف زدید و بنده یا دیگری هم تجلیلی از این کار کردند، مقامات امریکایی اعلام کردند که برای علوم ژنتیک هم باید شورای حُکامی به وجود بیاید! این معنایش چیست؟! دشمن از اینکه شما در این رشته دارید حرکت می کنید، دردش آمده است. مثال های واضحش را عرض می کنم؛ هزاران مثال دارد. آن روزی که شما مثلاً بتوانید آنچنان راداری بسازید که از هیچ نقطه از فضای آسمان این کشور، هیچ جنبنده ای نتواند وارد شود؛ آن روز دشمن دردش می آید؛ یعنی این تیری است که مستقیم می خورد به دشمن. این، می شود جهاد.

در حرکت جهادی، در علم جهادی، در تحقیق جهادی، این عنصر حتماً شرط است. دشمن هم مقصود آمریکا نیست. حالا ما در مقام صحبت، دشمن واضحمان آمریکا و استکبار جهانی است. نه، دشمن ها انواع و اقسامی دارند. یک وقت یک کارتل بزرگ مالی و اقتصادی از اینکه شما بتوانید مثلاً کارخانهٔ سیمان بسازید، ناراحت می شود؛ مانع تراشی می کند؛ نمی گذارد که الان

۱- . بیانات در دیدار هیئت علمی و کارشناسان جهاد دانشگاهی، ۰۱/۰۴/۱۳۸۳.

در گزارشهایی که در اینجا به من دادند، ازجمله همین مسئله بود. دلشان می خواهد یک شورای حکام هم درست کنند برای ساخت سیمان که هرکس حق نداشته باشد کارخانۀسیمان بسازد یا تولید سیمان کند![(۱)]

ج. با همت بزرگ، ایمان عمیق [به خداوند، پاداش الهی و کار] و همراه با قصد خالص است

کارهای بزرگ، به همّت های بزرگ و به ایمان های عمیق: ایمان به کار، ایمان به مردم و پشت سر و مهم تر از همۀاین ها، ایمان به خداوند و پاداش الهی احتیاج دارد و یک کار جهادی لازم است؛ جهاد، یعنی همین.[(۲)]

امسال سال جهاد اقتصادی است. جهاد اقتصادی متوجه یک نکتۀ اساسی است در مسئلۀ ادارۀ کشور و مدیریت کشور... پس جهاد اقتصادی لازم است؛ یعنی همین مبارزه، همین پیکار؛ منتها جهادگونه، با همۀ توان، با همۀ وجود، با قصد خالص، با فهم و بصیرتِ اینکه داریم چه کار می کنیم. سال جهاد اقتصادی معنایش این است. بخش های اقتصادی کشور در همۀ قسمت های دولتی و غیرِدولتی اگر به توفیق الهی پایبند به این مجاهدت باشند، یک جهش به وجود خواهد آمد.[(۳)]

د. هدفمند و متوجه به آرمانهاست

کار جهادی باید هدفمند، درست متوجه به آرمان ها و هوشمندانه و عاقلانه و دشمن شکن باشد. یعنی به همان معنایی

۱- . بیانات در بازدید از پژوهشکدۀ رویان، ۲۵/۰۴/۱۳۸۶.

۲- . بیانات در دیدار با کشاورزان، به مناسبت هفتۀ کشاورزی، ۱۲/۱۰/۱۳۸۰.

۳- . بیانات در دیدار هزاران نفر از کارگران سراسرکشور، ۱۳۹۰/۰۲/۰۷.

که ما مبارزه را در اصطلاح معمولی به کار می بریم: «دارم مبارزه می کنم، این یک مبارزه است.» این، یک تعبیر مصطلح است. در جهاد، این معنا هست. این، تعریف بخش جهاد.(۱)

ه. هوشمندانه، با بصیرت و تدبیر، واقعبینانه و در چهارچوب قانون است

آنچه که ما می خواهیم دنبال کنیم و اصرار بر آن داریم، این است که واقع بینی، مشاهدهٔ واقعیات جامعه و جهان، با آرمان گرایی و تعقیب آرمان ها و آرزوهای بزرگ ملت ایران هیچ گونه تنافی و تعارضی ندارد. اگر ما توانستیم آرمان گرایی را با واقع بینی و واقع گرایی همراه کنیم، ترجمهٔ عملیاتی اش می شود اینکه ما تدبیر را با مجاهدت ترکیب کنیم؛ هم مجاهدت کنیم و مجاهدانه حرکت کنیم، هم این حرکت مجاهدانه در یک چهارچوب تدبیرشده ای قرار بگیرد که این، آگاهی عمومی، آگاهی دست اندرکاران، همراهی دل ها و زبان ها در همهٔ عرصه ها را می طلبد.(۲)

در زمینهٔ خدمت، کار را باید جهادی کرد. جهادی به معنای بی قانونی نیست. دوستانی که ما سال ها با خیلی از شماها کار کردیم، با بسیاری از شما برادرها در زمینه های مختلف همکاری داشتیم،

می دانید روحیهٔ من را: من آدم دعوت کنندهٔ به بی قانونی نیستم؛ به شدّت ضدّ این بی قانونی هستم؛ امّا معتقدم در همان چهارچوب قانون، دو جور می شود کار کرد: یک کار، کار مرسوم اداری؛ یک کار، کار جهادی. کار جهادی یعنی از موانع عبورکردن،

ص:۳۸

۱- . بیانات در بازدید از پژوهشکدهٔ رویان، ۱۳۸۶ /۲۵/۰۴.

۲- . بیانات در دیدار با کارگزاران نظام، ۱۳۹۱/۰۵/۰۳.

موانع کوچک را بزرگ ندیدن، آرمان ها را فراموش نکردن، جهت را فراموش نکردن، شوق به کار؛ این کار جهادی است. کار را باید جهادی انجام داد تا ان شاءالله خدمت به خوبی انجام بگیرد.(۱)

و. متکی به عشق و شوق و بدون انتظارِ فراهم آمدن همهٔ جزئیاتی است که برای آدم های معمولی لازم و مؤثر است

نیروهای مسلح باید در سازندگی شرکت کنند: اولاً در سازندگی درونی به شکل جهادی، به شکل بسیجی، به شکل انسان های انقلابی، بدون انتظارِ فراهم آمدن همهٔ جزئیاتی که برای آدم های معمولی لازم و مؤثر است؛ سر از پا نشناخته، عاشقانه، با جوشش ابتکار و استعداد، بدون اینکه گفته شود این را نداریم و آن را نداریم، حتّی با دست خالی شرکت کنند. سازندگی، آنجاکه متّکی به عشق و شوق و ابتکار و خلاقیت انسان ها باشد، با همهٔ فقدها و نداشتنها هم میسر است. ما بحمدالله دچارِ نداشتن هم نیستیم. ما می خواهیم بجوشیم. ما می خواهیم استعدادها بُروز کند.(۲)

ز. با بهره‌گیری از تخصص، تجربه و استفاده از همهٔ ظرفیت زیرمجموعهٔ خود است

این کار، احتیاج دارد به اینکه در داخل این مجموعه، ایمان و تخصّص و تجربه و کارایی و انگیزه و خلاصه، کارِ جهادی تحقّق پیدا کند.(۳)

۱- . بیانات در دیدار رئیس جمهور و اعضای هیئت دولت، ۱۳۹۲/۰۶/۰۶.

۲- . سخنرانی در مراسم صبحگاه نظامی پایگاه منطقهٔ دوم دریایی نیروی دریایی ارتش جمهوری اسلامی ایران در بوشهر، ۱۲/۱۰/۱۳۷۰.

۳- . بیانات در دیدار با کشاورزان به مناسبت هفتهٔ کشاورزی، ۱۲/۱۰/۱۳۸۰.

تلاش مجاهدت آمیز و تلاش سخت؛ یعنی به کارگیری عقل، علم، تخصص و تجربه و به کاربردن همهٔ ظرفیت دستگاه تحتِ مدیریت برای رسیدن به آرمان های نظام اسلامی، رفتار دینی است. اگر یک مسئول، خیلی هم مقدس مآب باشد، اما از ظرفیت خود برای کار و تلاش استفاده نکند؛ رفتار دینی او ناقص است. اگر از فرصت ها استفاده نکند و عقل و تدبیر و هوش و علم و تخصص و تجربه را به کار نگیرد، رفتار دینی اش ناقص است. معارف اسلامی ما پُر است از این مفاهیم عالی و متعالی و قرآن و احادیث ما هم سرشار از این معارف است. البته مسئول متدین کسی است که این

ضوابط را در زندگی خود به عنوان اصول حتمی و غیرقابل تخلف در نظر داشته باشد. اگر مسئولان نظام جمهوری اسلامی مقیّد به این ضوابط باشند، نظام اسلامی روزبه روز و قدم به قدم به پیش می رود.(۱)

ح. با جوشش ابتکار، بروز استعداد و با تکیه بر توان خودی است

جهادی حرکت کنید. ما از اول انقلاب، هر کار بزرگی که توانسته ایم انجام بدهیم، به برکت اعتمادبه نفس و بلندپروازی و کار جهادی بوده است. جواناِن جهاد سازندگی، آن روزی کارهای بزرگ را در این کشور شروع کردند که حتی آن کسانی که جلوی چشمشان این کارهای بزرگ انجام می گرفت، باور نمی کردند که جوان ایرانی قادر به این کارهاست. در دوران رژیم طاغوت، گندم را از آمریکا می خریدند و سیلو را روس ها برایشان می ساختند؛

۱- . بیانات در دیدار زائران و مجاوران حرم مطهر رضوی، ۱۳۸۳/۰۱/۰۲.

آن هـا سـیلو را هم نمی توانسـتند بسازنـد! بایـد روس ها می آمدنـد؛ این صـنعت در ایران نبود. در سال های اول انقلاب، این جوانان جهاد دانشـگاهی آمدنـد و گفتنـد امام دسـتور داده انـد مردم گندم بکارند؛ خوب، گندم سـیلو لازم دارد؛ درِ خانهٔ چه کسی برویم، جز درِ خانهٔهمت و ابتکار خودمان؛ شروع کردند. افرادی می دیدند که این سیلو بالا می رود، البته در روز اول با ظرفیت کم، امـا بـاور نمی کردنـد! و امروز کشور ما یکی از کشورهای مطرح ازلحاظ سـیلوسازی در دنیاست؛ به برکت همین جوان هـا. کـار جهـادی، این است. در هر بخشـی از بخش هـای گونـاگون صـنعتی و فنی و علمی و تحقیقـاتی که ما با روحیهٔ جهـادی وارد شـدیم؛ پیش رفته ایم. روحیـهٔجهادی یعنی چه؟ یعنی اعتقـاد به اینکه «مـا می تـوانیم» و کـارِ بی وقفه و خسـتگی ناپـذیر و اسـتفاده از همهٔ ظرفیت وجودی و ذهنی و اعتماد به جوان ها. الان در همین بخش انرژی هسـته ای که این همه دنیای اسـتکبار را سراسـیمه کرده، اکثر کسانی که در آنجا مشغول کار هستند، جوان های تحصیل کرده اند؛ صدها جوانِ کم سال و تحصـیل کرده، این چرخ را می چرخاننـد و این عزت را برای کشـور پدیـد آورده انـد. در همـهٔ بخش هـا همین طـور است. به نیروهای بااسـتعداد، چه از جوان ها باشـند و چه از انسان های باتجربه، اعتماد کنند. اعتماد به این افراد و توکل به خدای متعال و اخلاص نیت برای خدا، اساس کار است.(۱)

چند روز قبل گزارشـی راجع به تولید و تکثیر و انجماد سـلولهای بنیادی به من دادند. این یک کارِ بسیار عظیم و پیچیدهٔ علمی است که در معدودی از کشورهای دنیا انجام گرفته است. در

۱- . بیانات در دیدار کشاورزان به مناسبت هفتهٔ کشاورزی، ۱۴/۱۰/ ۱۳۸۴.

کشور ما این کار بی سروصدا اتفاق افتاده و هنوز اعلان هم نشده است. به نظر من اهمیت این کار کمتر از کار هسته ای که ما کردیم، نخواهد بود. این کار در آیندۀ پزشکی دنیا ارزش زیادی دارد و دنیا از آن

به عنوان یک انقلاب پزشکی نام می بَرد. «یک گروه جوانِ مؤمنِ انقلابی و واقعاً جهادی»(۱) که از همین بچه های جهاد دانشگاهی هستند، راجع به این مسئله چند سال کار کرده اند و به نتایج خوبی رسیده اند؛ البته باید کار ادامه پیدا کند تا به آن نتایج نهایی اش برسد.(۲)

۴. سنن و قواعد الهی در کار جهادی

الف. وجود مشکلات و موانع در مسیر حق

همۀ این موانع جزوِ سنّتهای الهی است. وجود این موانع تصادفی نیست. این ها سنّت الهی است؛ یعنی تلاش و حرکت با مانع مواجه است و اِلّا جهاد معنا نمیداشت: N وَ کَذٰلِکَ جَعَلْنا لِکُلِّ نَبِیٍّ عَدُوًّا مِنَ الْمُجْرِمینَ وَ کَفی بِرَبِّکَ هادِیاً وَ نَصیراًM(۳)؛ در همۀ دعوت های انبیا، دشمنان (موانع) از جن و انس وجود داشتند. در آیۀ دیگر: N وَ کَذٰلِکَ جَعَلْنا فی کُلِّ قَرْیَةٍ أَکابِرَ مُجْرِمیها لِیَمْکُرُوا فیها وَ ما یَمْکُرُونَ إِلاَّ بِأَنْفُسِهِمْ M(۴)؛ در درون جوامع، طبقاتی که وجود آن ها مایۀ فساد، مایۀ مکر بوده است؛ این ها جزء سنّتها بوده است. یعنی هرگز انبیا نگفتند ما آن وقتی که جادّه، صاف است

۱- . پژوهشگران موسسه رویان

۲- . بیانات در دیدار اعضای هیئت دولت ۰۵/ ۰۶/ ۱۳۸۲

۳- . فرقان، ۳۱.

۴- . انعام، ۱۲۳.

وارد میدان میشویم؛ مثل جمهوری اسلامی و انقلاب اسلامی.(۱)

ب. تدبیر به علاوهٔ مجاهدت؛ مساوی است با پیروزی

یک عدّه، ساده لوحانه بعضی از کشورهای ثروتمند دنیا را موردِنظر قرار می دهند و می گویند این ها ثروت دارند، اما دین و اخلاق ندارند؛ ما هم به همان راه برویم. خیال می کنند ثروتمندشدنِ آن ها، ناشی از دین نداشتن و اخلاق نداشتن آن هاست! این اشتباه است. هر کشوری اگر ثروتمند و قدرتمند شده است، به خاطر عوامل خاصِ ایجاد قدرت و ثروت است. هرجا تدبیر و کار و تلاش باشد، محصولی خواهد داد؛ این سنّت الهی است. حتّی کسانی هم که دنبال مادیّات صِرفِ بدون معنویت می روند، اگر مدیریت و تدبیر درستی داشته باشند و تلاش و مجاهدت هم بکنند، البته به آن خواهند رسید؛ Nکُلًّا نُمِدُّ هؤُلاءِ وَ هَؤُلاءِ مِنْ عَطاءِ رَبِّکَ(۲).M

شکی نیست که خدای متعال به حسب عمل ملت ها به آن ها پاداش و جزا می دهد که گاهی آثار آن را ما می فهمیم و گاهی هم متوجه نمی شویم.(۳)

کسی که مشغول مجاهدت است، حق ندارد ناامید شود؛ چون یقیناً پیروزی در انتظار اوست. آن مواردی که پیروزی به دست نیامده و ناکامی حاصل شده است، به این خاطر بوده که مجاهدت فی سبیل الله نبوده است؛ یا اگر مجاهدت بوده،

۱- . بیانات رهبر معظم انقلاب اسلامی در دیدار اساتید و دانشجویان دانشگاه های شیراز، ۱۴/۰۲/۱۳۸۷.

۲- . اسراء، ۲۰.

۳- . بیانات در دیدار جمعی از پاسداران، ۱۳۸۱/۰۷/۱۷.

فی سبیل الله نبوده یا اصلاً مجاهدت نبوده است. شرط مجاهدت فی سبیل الله چیست؟ این است که انسان به سبیل الله، ایمان و باور و معرفت داشته باشد و آن را بشناسد؛ بنابراین می تواند در راه آن، مجاهدت کند.(۱)

ص:۴۴

۱- . بیانات در دیدار مسئولان و کارگزاران نظام جمهوری اسلامی ایران، ۱۲/۰۹/۱۳۷۹.

فصل سوم: مدیریت جهادی

ص:۴۵

تصویر

در ادارۀ کشور بایـد روحیه خـدمت به مردم بـا نیت خـدایی و با تکیه بر علم و درایت یا همان روحیـۀ مـدیریت جهادی حاکم باشد تا بتوان از مشکلات عبور کرد و به پیش رفت.

اگر مـدیریت جهـادی یـا همـان کـار و تلاش، با نیت الهی و مبتنی بر علم و درایت حاکم باشـد، مشـکلات کشور، در شـرایط کنونیِ فشارهای خباثت آمیزِ قـدرت های جهانی و در شـرایط دیگر، قابل ِحل است و کشور حرکت رو به جلو را ادامه خواهد داد.(۱)

... [نکتـۀ دیگر]، رویکرد جهـادی است که در این سـیاست هـا موردِملاـحظه قرار گرفته؛ همت جهـادی، مـدیریت جهـادی. با حرکت عادی نمی شود پیش رفت؛ با حرکت عادی و احیاناً خواب آلوده و بی حساسیت نمیشود کارهای بزرگ را انجام داد؛ یک همت جهادی لازم است، تحرک جهادی و مدیریت جهادی برای این کارها لازم است. باید حرکتی که میشود، هم علمی باشد، هم پُرقدرت باشد، هم با برنامه باشد و هم مجاهدانه باشد.(۲)

در نگاه به سال ۹۳ آنچه به نظر این حقیر مهم تر از همه است، دو مسئله است: یک مسئله، همین مسئلۀ اقتصاد و دیگری مسئلۀ فرهنـگ است. در هر دو عرصه و در هر دو زمینه، توقّعی که وجود دارد، تلاـش مشـترکی است میـان مسـئولان کشور و آحـاد مردم. آنچه برای بنای زنـدگی و سازنـدگی آینـده موردِانتظار است، بدون مشارکت مردم تحقّق پذیر نیست. بنابراین علاوه بر مدیریتی که

۱- . بیانات در دیدار با شهردار و اعضای شورای اسلامی شهر تهران، ۱۳۹۲/۱۰/۲۳.

۲- . بیانات در جلسۀ تبیین سیاست های اقتصاد مقاومتی، ۱۳۹۲/۱۲/۲۰.

مسئولین بایـد انجام بدهنـد، حضور مردم در هر دو عرصه لازم و ضـروری است؛ هم عرصـهٔ اقتصاد، هم عرصهٔ فرهنگ. بدون حضور مردم، کار پیش نخواهـد رفت و مقصود تحقّق پیـدا نخواهـد کرد. مردم در گروه های گوناگون مردمی، با اراده و عزم راسخ ملی می توانند نقش آفرینی کنند. مسئولین هم برای اینکه بتوانند کار را به درستی پیش ببرند، احتیاج به پشتیبانی مردم دارنـد. آن هـا هم بـایستی با توکّل به خـدای متعال و با اسـتمداد از توفیقات و تأییـدات الهی و کمک مردمی، مجاهـدانه وارد میـدان عمل بشونـد؛ هم در زمینـهٔ اقتصاد و هم در زمینـهٔ فرهنگ. ...لـذا به گمان من آنچه در این سال جدیـد پیش رو داریم، عبارت است از اقتصادی که به کمک مسئولان و مردم شکوفایی پیدا کند و فرهنگی که با همّت مسئولان و مردم بتواند سمت وسوی حرکت بزرگ کشور ما و ملّت ما را معیّن کند. لذا من شعار امسال را و نام امسال را این قرار دادم: «اقتصاد و فرهنگ با عزم ملّی و مدیریّت جهادی».(۱)

ص:۴۸

۱- . پیام معظم له نوروزی به مناسبت آغاز سال ۱۳۹۳.

درباره مرکز

بسمه تعالی

هَلْ يَسْتَوِي الَّذِينَ يَعْلَمُونَ وَالَّذِينَ لَا يَعْلَمُونَ

آیا کسانی که می‌دانند و کسانی که نمی‌دانند یکسانند ؟

سوره زمر/ ۹

مقدمه:

موسسه تحقیقات رایانه ای قائمیه اصفهان، از سال ۱۳۸۵ هـ.ش تحت اشراف حضرت آیت الله حاج سید حسن فقیه امامی (قدس سره الشریف)، با فعالیت خالصانه و شبانه روزی گروهی از نخبگان و فرهیختگان حوزه و دانشگاه، فعالیت خود را در زمینه های مذهبی، فرهنگی و علمی آغاز نموده است.

مرامنامه:

موسسه تحقیقات رایانه ای قائمیه اصفهان در راستای تسهیل و تسریع دسترسی محققین به آثار و ابزار تحقیقاتی در حوزه علوم اسلامی، و با توجه به تعدد و پراکندگی مراکز فعال در این عرصه و منابع متعدد و صعب الوصول، و با نگاهی صرفا علمی و به دور از تعصبات و جریانات اجتماعی، سیاسی، قومی و فردی، بر مبنای اجرای طرحی در قالب « مدیریت آثار تولید شده و انتشار یافته از سوی تمامی مراکز شیعه» تلاش می نماید تا مجموعه ای غنی و سرشار از کتب و مقالات پژوهشی برای متخصصین، و مطالب و مباحثی راهگشا برای فرهیختگان و عموم طبقات مردمی به زبان های مختلف و با فرمت های گوناگون تولید و در فضای مجازی به صورت رایگان در اختیار علاقمندان قرار دهد.

اهداف:

۱.بسط فرهنگ و معارف ناب ثقلین (کتاب الله و اهل البیت علیهم السلام)

۲.تقویت انگیزه عامه مردم بخصوص جوانان نسبت به بررسی دقیق تر مسائل دینی

۳.جایگزین کردن محتوای سودمند به جای مطالب بی محتوا در تلفن های همراه ، تبلت ها، رایانه ها و ...

۴.سرویس دهی به محققین طلاب و دانشجو

۵.گسترش فرهنگ عمومی مطالعه

۶.زمینه سازی جهت تشویق انتشارات و مؤلفین برای دیجیتالی نمودن آثار خود.

سیاست ها:

۱.عمل بر مبنای مجوز های قانونی

۲.ارتباط با مراکز هم سو

۳.پرهیز از موازی کاری

۴.صرفا ارائه محتوای علمی

۵.ذکر منابع نشر

بدیهی است مسئولیت تمامی آثار به عهده ی نویسنده ی آن می باشد .

فعالیت های موسسه :

۱.چاپ و نشر کتاب، جزوه و ماهنامه

۲.برگزاری مسابقات کتابخوانی

۳.تولید نمایشگاه های مجازی: سه بعدی، پانوراما در اماکن مذهبی، گردشگری و...

۴.تولید انیمیشن، بازی های رایانه ای و ...

۵.ایجاد سایت اینترنتی قائمیه به آدرس: www.ghaemiyeh.com

۶.تولید محصولات نمایشی، سخنرانی و...

۷.راه اندازی و پشتیبانی علمی سامانه پاسخ گویی به سوالات شرعی، اخلاقی و اعتقادی

۸.طراحی سیستم های حسابداری، رسانه ساز، موبایل ساز، سامانه خودکار و دستی بلوتوث، وب کیوسک، SMS و...

۹.برگزاری دوره های آموزشی ویژه عموم (مجازی)

۱۰.برگزاری دوره های تربیت مربی (مجازی)

۱۱. تولید هزاران نرم افزار تحقیقاتی قابل اجرا در انواع رایانه، تبلت، تلفن همراه و... در ۸ فرمت جهانی:

۱.JAVA

۲.ANDROID

۳.EPUB

۴.CHM

۵.PDF

۶.HTML

۷.CHM

۸.GHB

و ۴ عدد مارکت با نام بازار کتاب قائمیه نسخه :

۱.ANDROID

۲.IOS

۳.WINDOWS PHONE

۴.WINDOWS

به سه زبان فارسی ، عربی و انگلیسی و قرار دادن بر روی وب سایت موسسه به صورت رایگان .

درپایان :

از مراکز و نهادهایی همچون دفاتر مراجع معظم تقلید و همچنین سازمان ها، نهادها، انتشارات، موسسات، مؤلفین و همه

بزرگوارانی که ما را در دستیابی به این هدف یاری نموده و یا دیتا های خود را در اختیار ما قرار دادند تقدیر و تشکر می نماییم.

آدرس دفتر مرکزی:

اصفهان -خیابان عبدالرزاق - بازارچه حاج محمد جعفر آباده ای - کوچه شهید محمد حسن توکلی -پلاک ۱۲۹/۳۴- طبقه اول

وب سایت: www.ghbook.ir

ایمیل: Info@ghbook.ir

تلفن دفتر مرکزی: ۰۳۱۳۴۴۹۰۱۲۵

دفتر تهران: ۸۸۳۱۸۷۲۲ ـ ۰۲۱

بازرگانی و فروش: ۰۹۱۳۲۰۰۰۱۰۹

امور کاربران: ۰۹۱۳۲۰۰۰۱۰۹